

**GMINA
KOSTOMŁOTY**

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI:
LISOWICE
GMINA KOSTOMŁOTY – WOJEWÓDZTWO
DOLNOŚLĄSKIE
NA LATA 2008-2015**

Spis treści

WSTĘP.....	4
STRUKTURA DOKUMENTU.....	5
I. CHARAKTERYSTYKA REGIONU – INFORMACJE PODSTAWOWE.....	7
1. POWIAT ŚREDZKI – INFORMACJE PODSTAWOWE.....	7
2. GMINA KOSTOMŁOTY – INFORMACJE PODSTAWOWE.....	9
II. LISOWICE – INFORMACJE PODSTAWOWE – INWENTARYZACJA ZASOBÓW.....	12
III. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI LISOWICE.....	16
IV. PLANOWANE INWESTYCJE W MIEJSCOWOŚCI LISOWICE....	20
1.SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, OCENY ORAZ KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	22

AUTORZY OPRACOWANIA:

Zespół Urzędu Gminy Kostomłoty:

Anna Karkoszka - Referent prawno-administracyjno-techniczny

Janusz Bartoszewski - Inspektor ds. infrastruktury technicznej

Beata Mamczarz - Koordynator GCI

Zespół Grupy Ergo:

Jakub Piątek – kierownik projektu

Agnieszka Podlas – koordynator projektu

Wstęp

Procesy zarządzania zajmują znaczące miejsce w rozwoju lokalnym i regionalnym oraz w funkcjonowaniu instytucji i organizacji samorządowych, bowiem są one skutecznym warunkiem działania władz samorządowych, funkcjonujących w różnych dziedzinach i różnej skali. Sam proces zarządzania powinien zwiększać zdolności do rozpoznawania szans oraz zagrożeń i adaptowania się samorządów do coraz bardziej konkurencyjnych warunków działania.

Podstawowym elementem strategicznego planowania rozwoju samorządów są opracowania planistyczne, które pozwalają w sposób metodologiczny określić obecną sytuację podmiotu, uwypuklić obszary problemowe i przygotować odpowiednie działania zaradcze.

Ma to o tyle istotne znaczenie, że w dobie szerokiego dostępu do funduszy pomocowych Unii Europejskiej tylko samorządy, które potrafią ocenić swoje zasoby i problemy oraz planować precyzyjnie swój rozwój mają szanse na otrzymanie odpowiedniego wsparcia.

Planowanie rozwoju na szczeblu sołectw zasługuje zatem na szczególną uwagę, ponieważ uwzględnia potrzeby jakie posiada zbiorowość mniejsza niż ludność gminy czy też powiatu. Ponadto, planowanie w którym zastosowano techniki badawcze, aby poznać opinie mieszkańców i ich oczekiwania względem rozwoju swojego sołectwa jest wyrazem dbałości samorządu lokalnego o własnych mieszkańców.

Obszary opisywane w niniejszym dokumencie zasługują na szczególną uwagę ponieważ są zlokalizowane na terenach wiejskich. Tereny te borykają się z specyficznymi problemami natury ekonomicznej, społecznej i środowiskowej.

STRUKTURA DOKUMENTU.

Plan Odnowy Miejscowości Lisowice - GMINA KOSTOMŁOTY – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE na lata 2008-2015, zwany w dalszej części niniejszego opracowania **Planem** został utworzony w celu zanalizowania sytuacji występujących w opisywanym obszarze, wskazania płaszczyzn problemowych a także możliwości rozwojowych opisywanego obszaru, m.in. przy udziale funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Niniejsze opracowanie jest dokumentem komplementarnym z innymi dokumentami planistycznymi sporządzonymi przez samorząd terytorialny Ziemi Średzkiej. W swojej treści wykorzystuje dokumenty źródłowe w postaci opracowań planistycznych: Urzędu Gminy Kostomłoty, Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Ponadto, do prawidłowej analizy obszarów, które opisuje Plan wykorzystuje się wielokrotnie dane statystyczne pochodzące z różnych wiarygodnych źródeł tj. dane urzędów statystycznych, dane statystyczne instytucji rynku pracy (PUP, WUP) oraz dane statystyczne opracowane przez instytucje samorządowe Ziemi Średzkiej.

Z uwagi na poruszenie w niniejszym dokumencie zagadnień związanych z wykorzystaniem środków pomocowych UE wielokrotnie posłużono się opracowaniami z tego zakresu tj. m.in. opisami różnych programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na terenie Polski w latach 2007-2015, różnego rodzaju wytycznymi do tych programów itp.

Plan obejmuje sołectwo położone w województwie dolnośląskim, powiecie średzkim, gminie Kostomłoty. Mianowicie:

➤ Lisowice.

Na potrzeby tego dokumentu przyjmuje się spis powszechny 2008-2015 w jakim będą realizowane określone przez Plan zadania. Dokument został sporządzony na przełomie marca/kwietnia 2008 r.

Struktura dokumentu oparta jest o **cztery części zasadnicze.**

W pierwszej części Planu przedstawiono podstawowe informacje o Powiecie Średzkim, Gminie Kostomłoty.

W drugiej części Planu opisano i scharakteryzowano: aktualną sytuację społeczno - gospodarczą Sołectwa Lisowice, jego historię, środowisko przyrodnicze oraz zagospodarowanie przestrzenne i infrastrukturalne.

W trzeciej części dokumentu przedstawiono wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w Lisowicach. Stanowią one istotne spojrzenie na występujące potrzeby mieszkańców w odniesieniu do rozwoju miejsca ich zamieszkania. Ponadto, wyniki badań zostały skonsultowane z sołtysami poszczególnych miejscowości. Ich opinie wnoszą do obrazu wyników badań wiele istotnych informacji, które pomogły precyzyjnie określić przyczyny występujących zjawisk bądź obszarów problemowych. Autorzy przedstawili wnioski jakie płyną z przeprowadzonej analizy obszaru oraz badań ankietowych – analiza SWOT, jak również konkretne zadania dla miejscowości objętej Planem.

W części czwartej przedstawiono zadania o pierwszej randze ważności, sposób ich finansowania ze szczególnym uwzględnieniem środków pomocowych UE oraz orientacyjny czas realizacji.

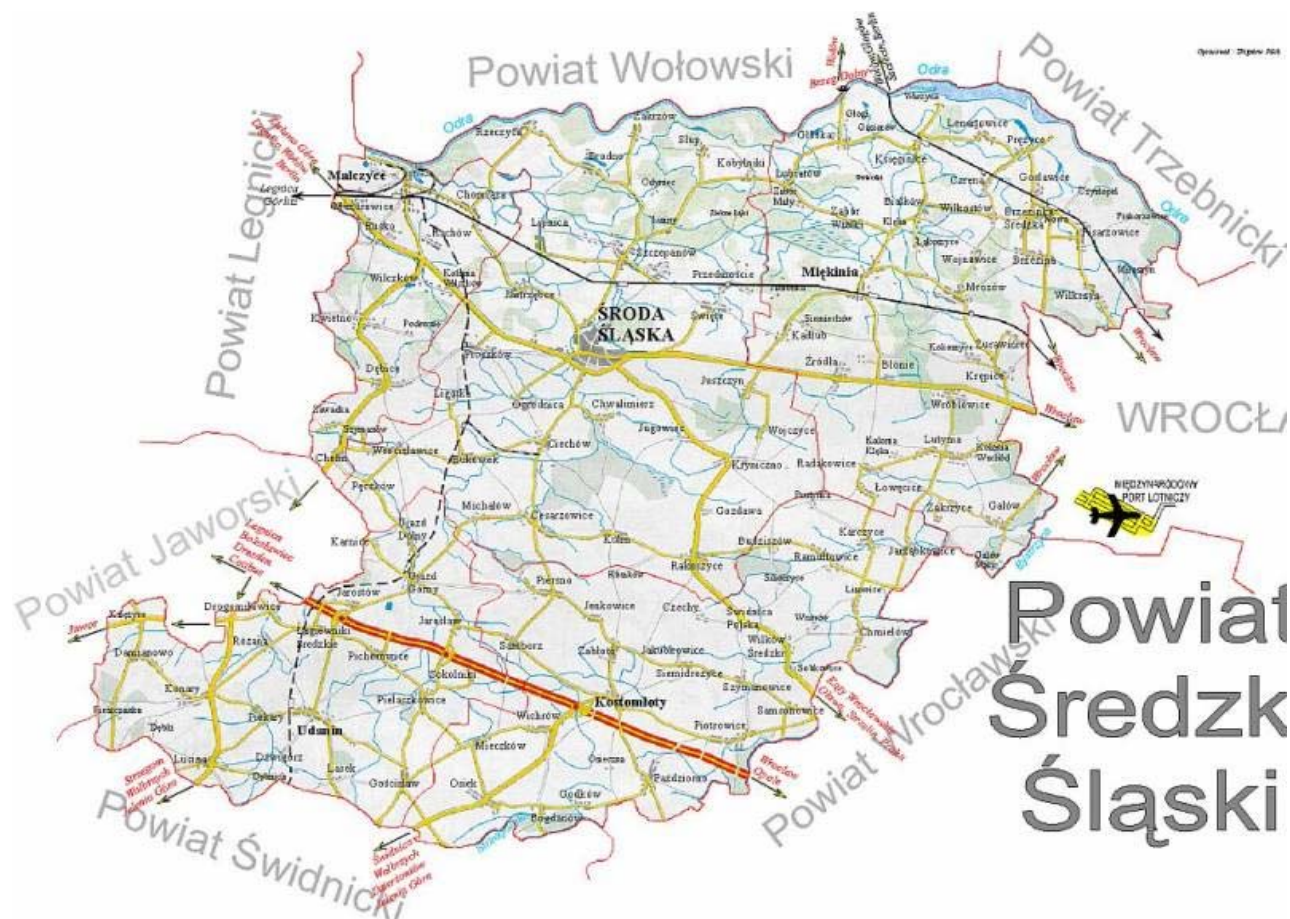
I. CHARAKTERYSTYKA REGIONU – INFORMACJE PODSTAWOWE.

1. POWIAT ŚREDZKI – INFORMACJE PODSTAWOWE.

Powiat Średzki należy do obszarów o najstarszym osadnictwie na Śląsku. Najdawniejsze ślady odkryto w Głosce i szacuje się, że pochodzą z końcowego okresu paleolitu, czyli 8-13 tys. lat temu. Naukowcy twierdzą, że Słowianie przybyli na tereny Powiatu Średzkiego w VI w., zaś do państwa Polan przyłączono je pod koniec X w., za panowania Bolesława Chrobrego. **W XII w.** na szlaku handlowym pojawiła się osada targowa-Środa Śl., przemianowana sto lat później na miasto. Lokacja Środy Śl. nastąpiła na prawie niemieckim, które po dostosowaniu do miejscowych potrzeb i warunków zaczęto nazywać "prawem średzkim". **W 1335 r.** region Średzki został włączony do Czech, a **w latach 1526 - 1740** z całym Śląskiem, przeszedł pod panowanie Habsburgów. **W 1740 r.** powiat został przyłączony do Prus. Przechodzenie kolejno pod panowanie czeskie, austriackie i pruskie skutkowało wieloma wojnami wyniszczającymi okolice, ale również wieloma wpływami kulturowymi i religijnymi. Pierwszym starostą średzkim był w latach 1742-1749 Karl Friedrich von Poser - właściciel dóbr w Radkowicach i Zakrzycach. W okresie wojen napoleońskich Środę Śl. odwiedził sam cesarz Napoleon Bonaparte, który w czerwcu 1813 r. oczekiwał tu na zawarcie rozejmu. Pod koniec II wojny światowej region został zajęty przez wojska radzieckie, stając się ich zapleczem w walkach o Wrocław. Po wojnie na mocy postanowień konferencji w Jałcie i Poczdamie, Śląsk - a wraz z nim powiat średzki, powrócił do Polski, kończąc siedmioletnie obce panowanie. Pierwszym starostą po wojnie został Romuald Czapliński, a przewodniczącym Powiatowej Rady Narodowej utworzonej w 1946 r. - Szczepan Koralewicz.

Powiat Średzki składa się z pięciu jednostek administracyjnych: miasta i gminy Środa Śląska oraz gmin: Miękinia, Malczyce, Kostomłoty, Udanin. Pięć gmin zajmuje obszar o powierzchni 704 km² - zamieszkiwany przez 49 245 osób. Łącznie w powiecie jest 141 miejscowości wiejskich. Produkcją rolną zajmuje się ponad 10

tys. osób, a działalność gospodarczą prowadzi ponad 4000 zarejestrowanych podmiotów.

Źródło: <http://www.powiat-sredzki.pl/?module=tresc&id=602>

Powiat Średzki Śląski usytuowany jest w centralnej części województwa dolnośląskiego, 30 km na zachód od jego stolicy - Wrocławia. Na północy graniczy z powiatami: trzebnickim i wołowskim, na zachodzie z legnickim i jaworskim, na południu z powiatem świdnickim. Wschodnim jego sąsiadem jest powiat grodzki wrocławski i ziemski wrocławski. W bliskim sąsiedztwie powiatu leżą również dwie inne duże aglomeracje miejskie: Legnica i Lubin.

Obszar powiatu obejmuje centralną część Niziny Śląskiej, a dokładniej jej trzy mezoregiony fizyczno-geograficzne: Dolinę Odry, Wysoczyznę Średzką i Równinę Kostomłotów. Takie usytuowanie sprawia, że znajduje się w dwóch krajobrazowo

odmiennych obszarach. Wysoczyzna Średzka leżąca w centrum regionu jest lekko pagórkowata i bezleśna. Wzniesienia na niej występujące są typowymi wzgórzami morenowymi, pokrytymi cienką warstwą lessu. Zbliżony charakter krajobrazowy ma przylegający do niej płaskowyż, noszący nazwę Równina Kostomłotów. Położona w północnej części regionu Dolina Odry składa się przede wszystkim z piaszczystych wzgórz i równin poprzecinanych głębokimi dolinami dawnych rzek, gdzie utworzyły się zatorfione obniżenia porośnięte liściastymi lasami łągowymi i trzcinami. Duży stopień naturalności lasów sprawił, że w 1959 r. utworzono tu rezerwat przyrody "Zabór".

2. GMINA KOSTOMŁOTY – INFORMACJE PODSTAWOWE.

Dzieje obszaru zajmowanego przez gminę związane są z dziejami całego Dolnego Śląska. Najstarsze ślady osadnictwa na terenie gminy Kostomłoty znane są z okolic Bogdanowa (są to dwa cmentarzyska datowane na okres przed epoką brązu) i z okolic Chmielowa (trzy osady z epoki brązu). Większość dzisiejszych miejscowości powstała w czasie zamieszkiwania tych ziem przez plemiona słowiańskie i wczesnopolskie.

Wieś Piotrowice istniała już w XII wieku, jej nazwę wymienia się po raz pierwszy w 1221 r., z roku 1217 pochodzą wzmianki źródłowe o wsiach Piersno i Budziszów. O innych wsiach wzmiankowano w latach: 1175 – o Bogdanowie, 1200 - o Osieku, 1208 – o Siemidrożycach, 1214 – o Lisowicach, 1298 – o Jakubowicach, 1317 – o Jarząbkowicach, 1353 – o Chmielowie.

Okres najbardziej intensywnego rozwoju osadnictwa, handlu i rzemiosła w obszarze Dolnego Śląska przypada w okresie panowania dynastii Piastów Śląskich i jej protoplasty Henryka I Brodatego, który uczynił tę dzielnicę jedną z najbogatszych w ówczesnej Europie. Na czas ten przypadają silne związki gospodarcze i kulturalne Dolnego Śląska z krajami Europy Zachodniej. Postępujące w XIII i XIV wieku rozdrobnienie feudalne Śląska ułatwiło królowi czeskiemu Karolowi

IV Luksemburskiemu podporządkowanie sobie książąt śląskich. Karol IV opanował ostatecznie Śląsk i przyłączył dzielnicę do Królestwa Czech w 1370 r. Po około 150 latach w roku 1526 Śląsk wraz z królestwem Czech został wcielony do monarchii Habsburgów. W roku 1742 po przegranej wojnie z Prusami, Austria utraciła Śląsk na rzecz państwa Pruskiego. Dzielnicą tą pozostawała kolejno pod panowaniem Prus, następnie Cesarstwa Niemieckiego, a od 1933 r. do końca II Wojny Światowej – III Rzeszy. Po jej zakończeniu, na mocy postanowień Układu Poczdamskiego cały Dolny Śląsk wrócił we władanie polskie. Zamieszkująca ten obszar ludność niemiecka została wysiedlona, jej miejsce zajęli w latach 1945-47 przesiedleńcy z ziem centralnych i ze wschodnich terenów przedwojennej Polski, które weszły w skład byłego ZSRR.

Kostomłoty – siedziba władz gminy – należą do najstarszych osad targowych na Dolnym Śląsku i jako taka (forum Costomlot) została wymieniona po raz pierwszy w dokumencie księcia Bolesława Kędzierzawego, wystawionym we Wrocławiu w 1149 r. Dokument datowany na 1254 r., wystawiony we Wrocławiu mówi o Kostomłotach jako o „civitas” (miasteczku). Prawa miejskie Kostomłoty otrzymały po 1241 roku. Średniowieczny rodowód mają także inne wsie terenu gminy. Od przełomu XIX-XX wieku Kostomłoty przeżywają intensywny rozwój, stanowiąc obecnie ważny ośrodek obsługi i zamieszkiwania w obrębie powiatu średzkiego.

Gmina Kostomłoty położona jest w południowo-zachodniej części Polski, w obrębie Wysoczyzny Średzkiej, pomiędzy Wrocławiem a Legnicą i jest jedną z pięciu gmin powiatu Środa Śląska.

Na terenie Gminy znajduje się 30 miejscowości zgrupowanych w 27 sołectwach:

Bogdanów, Budziszów, Chmielów, Czechy, Godków, Jakubkowice, Jarząbkowice, Jenkowice, Karczyce, Kostomłoty, **Lisowice**, Mieczków, Osieczyna, Osiek, Paździorno, Piersno, Piotrowice, Pustynka, Ramułowice, Samborz, Samsonowice,

Siemdrożyce, Sikorzyce, Sobkowice, Szymanowice, Świdnica Polska, Wichrów, Wilków Średzki, Wnorów, Zabłoto.

Źródło: http://www.kostomloty.pl/content.php?cms_id=8&lang=pl&p=p2

Przez obszar gminy, z północnego zachodu na południowy wschód przebiega autostrada A-4, stanowiąca część międzynarodowego szlaku komunikacyjnego Berlin- (Drezno) – Wrocław – Opole – Katowice – Kraków - Lwów oraz droga krajowa nr 5, łącząca Kostomłoty ze Strzegomiem i prowadząca dalej do przejścia granicznego w Lubawce.

Na skrzyżowaniu tych dwóch szlaków powstał węzeł drogowy Kostomłoty, generujący ruch kołowy pomiędzy Wrocławiem, Jelenią Górą a Wałbrzychem. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku wymienia te szlaki jako najistotniejsze dla regionu i kraju, które czynią z Dolnego Śląska jeden z najważniejszych europejskich regionów węzłowych. Według zidentyfikowanych w Strategii europejskich korytarzy transportowych – Kostomłoty to przystanek w

ramach korytarza III łączącego wschodnią i zachodnią Europę, a więc przebiegającego pomiędzy Kijowem a Berlinem.

W niewielkiej odległości na południe od granicy gminy przebiega również linia kolejowa Wrocław – Wałbrzych – Jelenia Góra.

Gmina Kostomłoty jest jedną z pięciu gmin powiatu średzkiego. Od północy sąsiaduje ona z gminami Środa Śląska i Miękinia, od zachodu z gminą Udanin.

Całkowita powierzchnia gminy wynosi 146,3 km². Stanowi ona prawie bezleśny obszar, a większe kompleksy leśne (ok. 730 ha), położone są w jej południowej części, w dolinie rzeki Strzegomki. Gminę cechuje wybitnie rolniczy charakter.

Gmina liczy 6998 mieszkańców. 50% jest czynnych zawodowo. 63% - nie przekroczyło 40 roku życia, jest więc gmina ludzi młodych.

II. LISOWICE – INFORMACJE PODSTAWOWE – INWENTARYZACJA ZASOBÓW.

Wieś położona we wschodniej części gminy, oddalona o 16 km od Kostomłotów i 20 km od Środy Śląskiej.

Najstarsze informacje o miejscowości pochodzą z roku 1214, jako o własności szpitala Św. Ducha we Wrocławiu. W późniejszym okresie, do 1810 r., Lisowice stanowiły lenno biskupa wrocławskiego.

Tabela 1: Wykaz zabytków architektury na terenie Lisowic.

Lisowice			
1.	Dom mieszkalny	nr 1	2 poł. XIX
2.	Dom mieszkalny	nr 4	2 poł. XIX
3.	Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem i ogrodami użytkowymi		ok. poł. XIX

Opracowanie: Strategia gminy Kostomłoty.

Do najcenniejszych zabytków architektury w miejscowości Lisowice należy zaliczyć zespół dworsko-parkowy z folwarkiem i ogrodami użytkowymi.

Tabela 2. Wykaz użytków gruntowych w miejscowości Lisowice.

Wykaz użytków:	Powierzchnia (ha)
Tereny mieszkaniowe	1,4352
Tereny przemysłowe	0,0118
Inne tereny zabudowane	0,4847
Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,6648
Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	2,2400
Drogi	20,5706
Lasy	54,9300
Grunty zadrzewione i zakrzewione	7,5994
Łąki trwałe	25,7002
Nieużytki	2,0300
Pastwiska trwałe	55,8057
Grunty orne	598,6996
Rowy	5,5268

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
- LISOWICE

Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	6,1600
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,3100
Razem:	781,3093

Źródło: Opracowanie własne.

Największy obszar terytorialny w Lisowicach zajmują grunty orne, pastwiska stałe i lasy.

Tabela 3. Informacje odnośnie bezrobocia na dzień 31.03.2008 r.

Powiat Średzki	Liczba osób bezrobotnych(ogółem)	Liczba kobiet bezrobotnych
	1816	1013
Gmina:		
Kostomłoty	262	146
Malczyce	199	119
Miękinia	424	232
Środa Śląska	676	358
Udanin	255	158
Miasto Środa Śląska	239	117
Powiat Średzki	10,5%	
Województwo Dolnośląskie	12,0%	
Polska	11,5%	

Źródło: PUP w Środzie Śląskiej.

Wśród największych przedsiębiorców, prowadzących działalność na terenie gminy Kostomłoty wymienić należy :

- "Marchewka" Stanisław Marchewka
- Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy UMET Mieczysław Jarosz, Jan Żerelik,
- Import-Eksport Zakład Usługowo-Handlowy Andrzej Podczaszy
- "Skład Ogólnorolny, Handel Hurtowy i Detaliczny" Maria Wicha
- Hotel i Restauracja "Stary Ratusz" Elżbieta Król

- G&A Fabryka Elementów Budowlanych sp. z o.o.
- PKN Orlen S.A.
- Piekarnia u Boczarów
- Zakład Regeneracji Opon Domar Piotrowice
- STALBUD Wrocław Sp. z o.o.
- "EKO-RIM" Sp. z o.o.

Tabela 4. Statystyka stałych mieszkańców miejscowości Lisowice wg wieku i płci (na dzień 31.12.2007 r).

Wiek od 0 – 18 lat		Wiek od 19 – 65 lat dotyczy mężczyzn	Wiek od 19 – 60 lat dotyczy kobiet	Wiek powyżej 65 lat dotyczy mężczyzn	Wiek powyżej 60 lat dotyczy kobiet
M	K				
16	7	47	41	7	11
				Razem:	129

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując strukturę wieku mieszkańców Lisowic należy zauważyć, iż 88 osób ze 129 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym. Ponadto należy zwrócić uwagę na równowagę między grupą mieszkańców, którzy nie są jeszcze pełnoletni (23 osoby), a mieszkańcami w wieku starszym (mężczyźni powyżej 65 roku życia oraz kobiety powyżej 60 roku życia – 18 osób).

III. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI LISOWICE.

Tabela 5. Jak mieszkańcy Lisowic oceniają warunki życia w gminie oraz swoim miejscu zamieszkania:

5 - bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – przeciętnie, 2 – źle, 1- bardzo źle	
Lokalny rynek pracy(możliwości znalezienia pracy na terenie Gminy)	2,84
Opieka społeczna	2,65
Opieka zdrowotna	2,37
Warunki mieszkaniowe	3,59
Bezpieczeństwo mieszkańców	3,37
Przedszkola	4,95
Szkoły podstawowe	3,22
Gimnazja	2,72
Dostępność do kultury i rozrywki	1,47
Dostępność do sportu i rekreacji	1,42
Dostępność do infrastruktury telekomunikacyjnej(telefony stacjonarne, Internet itp.)	3,95
Wodociągi i jakość wody	3,42
Kanalizacja	4,05
Stan dróg i kanalizacji lokalnej	1,84
Stan środowiska naturalnego	2,72
Gastronomia	1,87
Placówki handlowe	1,23
Placówki usługowe	1,23
Placówki pocztowe	1,35

Ocenione bardzo dobrze i dobrze (od 3,51 do 5):

Warunki mieszkaniowe	3,59
Przedszkola	4,95
Dostępność do infrastruktury telekomunikacyjnej(telefony stacjonarne, Internet itp.)	3,95
Kanalizacja	4,05

Ocenione przeciętnie (od 2,51 do 3,5):

Lokalny rynek pracy(możliwości znalezienia pracy na terenie Gminy)	2,84
Opieka społeczna	2,65
Bezpieczeństwo mieszkańców	3,37
Szkoły podstawowe	3,22
Gimnazjum	2,72
Wodociągi i jakość wody	3,42
Stan środowiska naturalnego	2,72

Ocenione źle i bardzo źle (od 2,50 do 1):

Opieka zdrowotna	2,37
Dostępność do kultury i rozrywki	1,47
Dostępność do sportu i rekreacji	1,42
Stan dróg i kanalizacji lokalnej	1,84
Gastronomia	1,87
Placówki handlowe	1,23
Placówki usługowe	1,23
Placówki pocztowe	1,35

Na podstawie analizy zasobów gminy Kostomłoty oraz sołectwa Lisowice, konsultacji społecznych przeprowadzonych z mieszkańcami i liderami lokalnymi oraz spotkań roboczych z pracownikami urzędu sporządzono analizę SWOT, która stanowi punkt wyjścia dla wyznaczenia i realizacji wizji rozwoju miejscowości. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o gminie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

S (*Strengths*) – **mocne strony**: wszystko to, co stanowi atut, przewagę miejscowości.

W (*Weaknesses*) – **słabe strony**: wszystko to, co stanowi słabość, barierę w miejscowości.

O (*Opportunities*) – **szanse**: wszystko, co stwarza dla miejscowości szansę korzystnej zmiany,

T (*Threats*) – **zagrożenia**: wszystko, co stwarza dla miejscowości niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Tabela 6. Analiza SWOT.

<i>Mocne Strony</i>	<i>Słabe Strony</i>
✓ bliskość Wrocławia , ✓ lokalizacja miejscowości w pobliżu szlaków komunikacyjnych o znaczeniu międzynarodowym: autostrada A-4 (Berlin – Wrocław -Lwów) i droga krajowa nr 378 (Wrocław-Jelenia Góra-Praga), a także droga	✓ brak naturalnych walorów turystycznych ✓ niska estetyka otoczenia, brak atrakcyjnego centrum i tras spacerowych ✓ zły stan dróg lokalnych ✓ mała dostępność do kultury i rozrywki ✓ mała dostępność do sportu i rekreacji

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
- LISOWICE

krajowa nr 5 w kierunku przejścia granicznego w Lubawce ✓ brak przemysłu uciążliwego ekologicznie ✓ dobry poziom nauczania i wystarczający dostęp do szkolnictwa (szkoły podstawowe i gimnazja) ✓ bliskość dużych inwestycji (Kąty Wrocławskie, Kobierzyce) ✓ położenie miejscowości w bliskiej odległości od Portu Lotniczego ✓ duży odsetek ludności w wieku produkcyjnym	✓ niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna ✓ słaba infrastruktura turystyczna
--	---

<i>Szanse</i>	<i>Zagrożenia</i>
✓ rozwój bazy noclegowej i usługowej dla aglomeracji wrocławskiej i ruchu tranzytowego ✓ pozyskanie inwestorów z wykorzystaniem położenia przy węźle komunikacyjnym ✓ efektywne wykorzystanie środków zewnętrznych dla inwestycji w ochronę środowiska ✓ rozwój współpracy międzygminnej na rzecz wspólnych projektów i pozyskiwania funduszy na rzecz ochrony środowiska ✓ inwestycje w odnawialne źródła energii ✓ szeroka oferta rozrywkowa i kulturalna	✓ negatywny wpływ podziału gminy przez szlaki komunikacyjne ✓ ruch tranzytowy - zagrożenia ekologiczne ✓ ujemny przyrost naturalny ✓ odpływ ludzi młodych ✓ bezrobocie strukturalne ✓ trudności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych ✓ niskie wydatki inwestycyjne na infrastrukturę ✓ opóźnienia w realizacji planu pełnego zwodociągowania i skanalizowania

Podsumowanie:

Jednym z najważniejszych elementów determinujących rozwój miejscowości Lisowice jest wysoki wskaźnik osób w wieku produkcyjnym. Ponadto bliskość dużych aglomeracji miejskich oraz przebiegające przez gminę ważne szlaki komunikacyjne. Dodatkowo możliwość pozyskania środków finansowych na inwestycje z funduszy UE.

Natomiast największymi zagrożeniami mającymi znaczący wpływ na rozwój i odnowę Lisowic są ujemny przyrost naturalny, odpływ młodych ludzi np. do większych aglomeracji miejskich, bezrobocie oraz zły stan infrastruktury drogowej.

IV. PLANOWANE INWESTYCJE W MIEJSCOWOŚCI LISOWICE.

Wyniki przedstawione w poniższej tabeli odnoszą się do oceny jakiej dokonali mieszkańcy Lisowic w kwestii działań, które powinny być ich zdaniem realizowane jako priorytetowe z punktu widzenia rozwoju i odnowy ich miejscowości. Mieszkańcy dokonali oceny działań w skali od 5 do 1, gdzie 5 stanowiło najwyższą możliwą ocenę dla zadania – bardzo dobrze oceniam dane zadanie, co oznacza że mieszkańcy Lisowic mają zamiar realizować w pierwszej kolejności to przedsięwzięcie. Natomiast 1 - oznacza najniższą możliwą ocenę – według mieszkańców zadanie to nie będzie wykonywane.

Tabela 7. Wyniki badań ankietowych – jakie inwestycje powinny być realizowane jako priorytetowe.

5 - bardzo dobrze, 4 – dobrze, 3 – przeciętnie, 2 – źle, 1- bardzo źle		
Remonty i budowa dróg		5,00
Budowa infrastruktury około drogowej	Oświetlenie uliczne	4,70
	Chodniki i ścieżki uliczne	4,84
	Zatoczki autobusowe i przystanki	4,84
	Inne np. sygnalizacja świetlna	3,33
Poprawa bezpieczeństwa publicznego		3,89
Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej		2,46
Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej		1,87
Budowa oczyszczalni przydomowych		1,87
Wydzielenie i uzbrojenie gruntów dla inwestorów		4,66
Aktywne wspieranie lokalnych przedsiębiorców i poszukiwanie inwestorów zastępczych		4,31
Budowa i modernizacja budynków oświatowych (szkół, przedszkoli)		4,31
Budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (świetlic, ośrodków zdrowia, domów kultury itp.)		4,74
Budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych		4,89
Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego		4,79
Działania w zakresie zbiórki, selekcji i wywożenia odpadów		4,58
Umożliwianie rozwoju usług gastronomiczno-hotelarskich-agroturystycznych		4,17
Poprawa estetyki Gminy (np. nowe tereny zielone)		4,47
Szersze wspieranie działań kulturowych, artystycznych i promocja Gminy		4,52
Modernizacja istniejących obiektów historycznych		3,72
Zwiększenie pomocy dla najuboższych		3,89

Planowane zadania do realizacji w sołectwie Lisowice

1. Budowa świetlicy wiejskiej wraz z wyposażeniem i infrastrukturą kulturalno-sportową w miejscowości Lisowice

Tabela 8. Nakłady finansowe dla zadania:

	Wyszczególnienie
1.	Łączne koszty do poniesienia: 900 000 zł
2.	Data rozpoczęcia inwestycji: 2008 r.
3.	Data zakończenia inwestycji: 2010 r.
	Dofinansowanie inwestycji ze źródeł zewnętrznych: Nazwa funduszu finansującego zadanie: Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Nazwa programu operacyjnego: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Nazwa działania: Odnowa i rozwój wsi
4.	Kod działania: 312, 322, 323
5.	Wysokość dofinansowania: 450 000 zł
6.	Wkład własny: 450 000 zł

2. Utworzenie placu zabaw.

Tabela 9. Nakłady finansowe dla zadania:

	Wyszczególnienie
1.	Łączne koszty do poniesienia: 63 000 zł
2.	Data rozpoczęcia inwestycji: 2010 r.
3.	Data zakończenia inwestycji: 2010 r.
	Dofinansowanie inwestycji ze źródeł zewnętrznych: Nazwa funduszu finansującego zadanie: Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Nazwa programu operacyjnego: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Nazwa działania: Odnowa i rozwój wsi
4.	Kod działania: 312, 322, 323
5.	Wysokość dofinansowania: 47 250 zł
6.	Wkład własny: 15 750 zł

3. Budowa obwodnicy dla miejscowości Lisowice zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego .

Tabela 10. Nakłady finansowe dla zadania:

	Wyszczególnienie
1.	Łączne koszty do poniesienia: 5 000 000 zł
2.	Data rozpoczęcia inwestycji: 2012 r.
3.	Data zakończenia inwestycji: 2015 r.
	Dofinansowanie inwestycji ze źródeł zewnętrznych: Nazwa funduszu finansującego zadanie: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Nazwa programu operacyjnego: Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego
4.	

	Nazwa priorytetu: Priorytet 3 Rozwój infrastruktury drogowej na Dolnym Śląsku Działanie 3.1 – Infrastruktura drogowa
5.	Wysokość dofinansowania: 2 500 000 zł
6.	Wkład własny: 2 500 000 zł

1. System wdrażania, monitorowania, oceny oraz komunikacji społecznej.

A) SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym określonym w odrębnych przepisach.

Instytucja Zarządzająca Planem Odnowy Miejscowości

Rolę Instytucji Zarządzającej będzie pełnił specjalnie powołany przez Wójta zespół, którego skład opierał się będzie o pracowników urzędu oraz inne zainteresowane osoby. Struktura zespołu będzie wyglądała następująco:

Kierownik Zespołu - 1 osoba,

Sekretarz Zespołu - 1 osoba,

Członek Zespołu - 3 osoby.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- Ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu
- Zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych
- Zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu

- Zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu
- Przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- Dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Do właściwej oceny Planu IZ może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Instytucja wdrażająca Plan Odnowy Miejscowości

Urząd Gminy Kostomłoty jako instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Miejscowości jest odpowiedzialny za:

- Kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy,
- Kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w Planie
- Ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów
- Zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

B) SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY PLANU

Znaczenie priorytetowe w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu Odnowy Miejscowości posiada Rada Gminy. Instytucja Zarządzająca współpracuje z Wójtem, zastępcą Wójta, Sekretarzem i Skarbnikiem, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

C) METODY OCENY PLANU

Skuteczność Planu Odnowy Miejscowości będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Wójta oraz Radę Gminy przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych oraz w wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego bądź inną instytucję odpowiedzialną za wdrażanie pomocy finansowej ze źródeł UE.

D) SPOSOBY KOMUNIKACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Komunikacja społeczna oraz zadania z zakresu promocji są niezbędnym elementem sprawnego procesu realizacji niniejszego Planu.

Do działań z zakresu komunikacji i promocji zaliczamy:

- Zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy UE dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy,
- Inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym;
- Zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Odnowy Miejscowości w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia;
- Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi komunikacji i promocji m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna etc w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Odnowy Miejscowości.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Planu Odnowy Miejscowości będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych narzędzi w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności oddziaływania.

Grupami docelowymi Planu będą:

- Lokalna społeczność czyli bezpośredni beneficjent pomocy.

- Beneficjenci pomocy czyli osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy:
 - *jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego;*
 - *podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego;*
 - *podmioty gospodarcze;*
 - *organizacje zrzeszające przedsiębiorców;*
 - *NGO;*
 - *inne organizacje społeczne;*

Szczególnie istotną jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku Planu Odnowy Miejscowości. Za jego pośrednictwem należy modelować zrozumienie społeczne dla realizowanych zadań zwłaszcza gdy związane jest to z sytuacją współfinansowania tych zadań ze środków pomocowych UE.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Planu Odnowy Sołectwa będą stosowane m.in. następujące środki oraz narzędzia:

- *konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje;*
- *wizytacje projektów, ekspozycje projektów;*
- *serwisy www samorządu terytorialnego;*
- *publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, materiały audio – wizualne, ulotki ;*
- publikacje prasowe i radiowe.

Sposób aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości

Kompetencje w zakresie aktualizacji Planu posiada Instytucja Zarządzająca Planem. Określa ona w sposób jednoznaczny sposób dokonania wszelkich aktualizacji w niniejszym dokumencie i monitoruje stan dokonywania wszelkich zmian